

Ügyszám: EBF-AJBH-344/2021.

Védett tulajdonság: fogyatékoság

Diszkrimináció területe: oktatás

Diszkrimináció típusa: közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Jogsértést megállapító határozat

Az autizmus spektrumzavar diagnózissal rendelkező kiskorú kérelmező – törvényes képviselő útján előterjesztett – panasza 2021. augusztusban érkezett az Alapvető Jogok Biztosához. A kiskorú kérelmező a körzeti óvoda 2020. áprilisi határozata szerint 2020. szeptember 1-től felvételt nyert az óvodába. 2020. augusztusban azonban az óvodától azt a tájékoztatást kapta, hogy a jegyző elutasította a felvételét mindaddig, amíg a pedagógiai szakszolgálat vizsgálata nem történt meg. Az óvoda 2020. szeptemberben is azt írta neki, hogy várják őt az óvodába, ha elvégezték a kért szakértői vizsgálatot, amiről szóban már többször tájékoztatták. A csatolt iratok szerint a diagnózist megállapító kórház is arra tett javaslatot, hogy a kiskorú kérelmező keresse fel a területileg illetékes pedagógiai szakszolgálatot, kezdődjön meg a komplex gyógypedagógiai fejlesztése, és autizmus specifikus eszközöket használó óvodába járjon. 2021. márciusban megtörtént a kiskorú kérelmező szakértői vizsgálata, a szakértői vélemény szerint a kiskorú kérelmező sajátos nevelési igényű, óvodai nevelése – egyéni megsegítés mellett – integrált formában történhet. A kiskorú kérelmező jelenleg nem a körzeti óvodába, hanem egy másik település óvodájába jár.

A hatóság eljárást indított az óvodával szemben, aki megerősítette, hogy a kiskorú kérelmező 2020. szeptember 1-től felvételt nyert az óvodába. Az óvodában egy vegyes életkorú csoport működik, ahol integrált formában autista gyermekeket is fogadnak. Az óvodába egy utazó fejlesztőpedagógus jár, aki a sajátos nevelési igényű gyermekek és az autista gyermekek fejlesztésével foglalkozik, de autista spektrumzavaros gyermekek fejlesztését nem vállalja. Álláspontja szerint az óvoda nem használ autizmus specifikus eszközöket, ilyen fejlesztést nem tud biztosítani, és az orvosi diagnózisból nem derül ki, hogy a kiskorú kérelmező integráltan nevelhető-e. Az óvoda erre tekintettel azt kérte a törvényes képviselőtől, hogy vigye el szakértői vizsgálatra a kiskorú kérelmezőt, ahol kiderül, hogy integrálható-e, illetve óvodát is kijelölnek a számára.

A hatóság döntésében megállapította, hogy a kérelem megalapozott. Az óvoda alapító okirata szerint az alapfeladatai közé tartozik az „autista”, így az autista spektrumzavaros gyermekek integrált nevelése is. A felek között nem volt vitatott, hogy a kiskorú kérelmező 2020. szeptember 1-től felvételt nyert az óvodába, mindkét fél csatolta az erről szóló határozatot. A hatóság ennek alapján megállapította, hogy a kiskorú kérelmező jogviszonyban állt az óvodával. A felek között nem képezte vita tárgyát az sem, hogy a felvételtől szóló határozat ellenére a kiskorú kérelmező 2020. szeptember 1-től nem járhatott az óvodába, holott a nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján törvényi kötelezettsége, hogy részt vegyen az óvodai foglalkozásokon abban az óvodában, ahova felvételt nyert.

A jogszabályok egyértelműen meghatározzák, hogy a nevelési-oktatási intézmény miként járjon el akkor, ha a szülő a szakértői vizsgálat szükségességével nem ért egyet, illetve maga nem kezdeményezi azt, a kérelmet nem írja alá. Ebben az esetben a vizsgálatot kezdeményező nevelési-oktatási intézmény közigazgatási hatósági eljárás megindítását köteles kérni az illetékes tankerületi központnál. A tankerületi központ közigazgatási hatósági eljárás keretében hoz döntést a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igény megállapításával összefüggésben. A vonatkozó jogszabályi rendelkezésekre tekintettel tehát az

óvoda a szakértői vélemény hiánya miatt nem tagadhatta volna meg a kiskorú kérelmezőtől, hogy 2020. szeptember 1-től az óvodába járjon. Ha szükségesnek tartotta, neki kellett volna kezdeményezni a szakértői vizsgálatot, szülői egyetértés hiányában pedig az illetékes tankerületi központ közigazgatási hatósági eljárását kellett volna kezdeményeznie a kiskorú kérelmező sajátos nevelési igényének a megállapításával összefüggésben.

A fentiek alapján a hatóság megállapította, hogy az óvoda megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, és a kiskorú kérelmezővel szemben a fogyatékoságával összefüggésben közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósított meg azzal, hogy a kiskorú kérelmező 2020. szeptember 1-től nem járhatott az óvodába. A hatóság szankcióként megtiltotta az óvodának a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, valamint figyelmeztetésben részesítette.

2021. decemberi döntés